

De Eerste Wereldoorlog (1914-1918)

Gebruik bron 4.

- 1p 6 De herinnering gaat over vluchtelingen die tijdens de Eerste Wereldoorlog naar Nederland kwamen.
Over welk jaar gaat deze herinnering? En uit welk land kwamen de vluchtelingen?

	jaar	land
A	1914	België
B	1914	Duitsland
C	1918	België
D	1918	Duitsland

Gebruik bron 5.

- 2p 7 Op de poster is een tegenstelling te zien.
→ Leg uit welk doel de regering wilde bereiken met het afbeelden van de tegenstelling.
Doe dit door:
– eerst beide kanten van de tegenstelling op de poster te noemen
– en daarna aan te geven welk doel de regering van Groot-Brittannië met de poster wilde bereiken.

Gebruik bron 6.

- 1p 8 Een leerling maakt een werkstuk over het militarisme in Duitsland vóór de Eerste Wereldoorlog. Hij wil deze bron uit 1917 gebruiken. De leerling twijfelt echter aan de betrouwbaarheid van deze bron.
→ Geef een reden waarom de bron zorgt voor twijfel aan de betrouwbaarheid.
- 2p 9 Bij de Pacificatie in 1917 werd de financiële gelijkstelling van het bijzonder en openbaar onderwijs ingevoerd. Dat was een belangrijk doel van een bepaalde politieke groep in Nederland. De socialisten kregen tijdens de Pacificatie ook hun zin, maar behaalden een ander doel waar ze jarenlang voor gestreden hadden.
→ Noem eerst een politieke groep die haar zin kreeg met de gelijkstelling van het bijzonder en openbaar onderwijs.
→ Noem daarna het doel dat de socialisten behaalden.

Gebruik bron 7.

- 1p 10 Is de tekening gemaakt **vóór** of **na** 1917? Verklaar je antwoord.
Doe het zo:
De tekening is gemaakt ... (kies uit: vóór / na) 1917, omdat ... (geef verklaring).

bron 4

Een herinnering van een Nederlander aan een gebeurtenis tijdens de Eerste Wereldoorlog:

Al die vluchtelingen die na de Duitse inval hier nu naartoe komen, hebben kort geleden dingen gezien en meegemaakt, waar we hier in Nederland niet zo veel van begrijpen. Ze hebben vóór en achter zich granaten zien ontploffen. De kinderen dragen kogels in hun zak, die ze hebben opgeraapt. De vrouwen, die een man of zoon hebben achtergelaten, zijn natuurlijk het meest bezorgd als er berichten van thuis binnenkomen.

bron 5

Een poster gemaakt in opdracht van de regering van Groot-Brittannië (1915):

Toelichting

Onder de poster staat: En wat doe jij?

bron 6

Een prent gemaakt in opdracht van de Duitse regering (1917):

Toelichting

Op de prent staat de tekst:

Welk land is nu eigenlijk militaristisch?

Tussen 1700 en 1914:

- voerde Groot-Brittannië 49 oorlogen
- voerde Pruisen (= een oude naam voor Duitsland) 13 oorlogen
- voerde Frankrijk 35 oorlogen

bron 7

Een tekening uit Nederland:

Toelichting

Op de tekening staat: De eerste vrouw in de Tweede Kamer.

In het midden staat een stembus. De personen rondom de stembus zijn kiezers. De vrouw op de afbeelding is Suze Groeneweg, het eerste vrouwelijke lid van de Tweede Kamer.

Bronvermelding

Een opsomming van de in dit examen gebruikte bronnen, zoals teksten en afbeeldingen, is te vinden in het bij dit examen behorende correctievoorschrift.